

Kemikaalide käitlemine ja hoiukohad

Reelika Kuusik

11.10.2023

Juhendi valmimine

- KemS sätestab, et valdkonna minister võib kehtestada nõuded kemikaali käitlemisele ja käitlemiskohale
- KemS § 8 lg 1: kemikaali tuleb käidelda inimese elule ja tervisele ning asjale ja keskkonnale ohutult
- Kemikaaliseadusest tulenevalt on riiklik järelevalve jaotunud mitme ametkonna vahel
- 2022. a alguses kutsuti Pää poolt kokku töögrupp: Päästeamet, Keskkonnaamet, Tööinspektsioon, Terviseamet, Maksu- ja Tolliamet ning Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet
 - *Reelika Kuusik (Pää), Daisy Käger (Pää), Kristi Leemet (KeA), Mariko Vahula (TI), Aljona Honga (TA), Lauri Aasmann (MTA), Ingrid Teinema (TTJA), Ardi Link (TTJA), Sirje Arus (TTJA)*
- Kokku toimus 7 töögrupi kohtumist (2022. a 6 ja 2023. a 1) – kevadel 2023. a valmis trükisena juhend „Kemikaali käitlemine ja hoiukohad“

Juhend

Juhendmaterjali peamised eesmärgid:

- nõuded on täpsemad ja selgemad
- käitlejad mõistavad, millised on neile pandud kohustused
- ühtlustub ametkondade arusaam nõuetest
- Juhendmaterjalist on jäetud välja jaemüüki puudutav tegevus ning ohtlikud veosed väljaspool ettevõtet (maantee, raudtee jne)
- Juhendmaterjal on käsitletud õigusruumist tulenevaid nõudeid, üldisi põhimõtteid ning hea tava soovitus
- Ohutuse tagamiseks ja kõikide nõuete täitmiseks tuleb aluseks võtta kehtiv õigusruum, sh valdkonda reguleerivad standardid
- Juhendmaterjali sihtrühmaks on kõik, kes käitlevad olenemata kogusest ohtlikke kemikaale

Juhendi ülesehitus

1. Sissejuhatus
2. Õigusruumi ülevaade
3. Ohtlik kemikaal ja selle mõju
4. Ohtlike kemikaalide ja hoiukohtade märgistus
 - 4.1. Ohtlike kemikaalide märgistamine
 - 4.2. Hoiukohtade märgistamine
5. Ohutuskaardid
6. Kemikaalide üle arvestuse pidamine
7. Ladustamine ja hoiukohad
 - 7.1. Ohtlike kemikaalide ühtesobivus
 - 7.2. Laadimisala
 - 7.3. Ohtlike kemikaalide ladustamine väljas
 - 7.4. Ohtlike kemikaalide ladustamine hoones
 - 7.5. Ohutu kaugus välistest objektidest
8. Ohtlikud jäätmed
9. Hooldused ja auditid
10. Töötajate ja alltöövõtjate ohutuse tagamine
 - 10.1. Töötajate juhendamine ja väljaõpe
 - 10.2. Tööload
 - 10.3. Alltöövõtjate juhendamine
11. Isikukaitsevahendid, valmisolek ja reageerimine
12. Ülevaade kemikaali käitlemise lubadest ja dokumentidest
 - 12.1. Töökeskkonna riskianalüüs
 - 12.2. Aine REACH-määruse kohaselt registreerimine
 - 12.3. Avarii likvideerimise kava
 - 12.4. Kemikaaliseaduse kohane luba
 - 12.5. Tööstusheite seaduse kohane luba
 - 12.6. Lõhkematerjaliseaduse kohane luba
 - 12.7. Biotsiidi kättesaadavaks tegemine ja kasutamine
 - 12.8. Väetise majandustegevuse teade ja väetise registreerimine
- Lisa 1. Ohutuse hindamise küsimustik
- Lisa 2. Ohupiktogrammide ja ohutusmärgide
- Lisa 3. Ohutuskaardi kokkuvõte

Olulised numbrid

- Häirekeskus **112**
- Riigiinfo telefon **1247**
- Elektrilevi rikketelefon **1343**
- Mürgistusteabe keskuse infotelefon **16662**
- Riigi Ilmateenistuse ilmainfo **9001 032**

+ vajadusel saate lehele ise juurde kirjutada

Õigusruumi ülevaade

Kemikaaliseadus, RT I, 10.11.2015, 2 (KemS)

- Erinõuded ammooniumnitraadi käitlemisele
- Ohtlike kemikaalide arvestuse kord
- Kemikaali ohtlikkuse alammäär ja ohtliku kemikaali künniskoguse ning ettevõtte ohtlikkuse kategooria määramise kord
- Nõuded ohtliku ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte kohustuslikele dokumentidele ja nende koostamisele ning avalikkusele edastatavale teabele ja õnnetusest teavitamisele

Töötervishoiu ja tööohutuse seadus, RT I 1999, 60, 616 (TTOS)

- Ohumärguannete kasutamise nõuded töökohas
- Ohtlike kemikaalide ja neid sisaldavate materjalide kasutamise töötervishoiu ja tööohutuse nõuded ning töökeskkonna keemiliste ohutegurite piirnormid
- Töötervishoiu ja tööohutuse nõuded töötamisel plahvatusohtlikus keskkonnas
- Kantserogeensete ja mutageensete kemikaalide käitlemisele esitatavad töötervishoiu ja tööohutuse nõuded
- Plii ja selle ioonsete ühendite kasutamise töötervishoiu ja tööohutuse nõuded
- Isikukaitsevahendite valimise ja kasutamise kord

Tuleohutuse seadus, RT I 2010, 24, 116 (TuOS)

- Põlevmaterjalide ja ohtlike ainete ladustamise tuleohutusnõuded
- Plahvatusohutsoonide määramise nõuded

Õigusruumi ülevaade

Veeseadus, RT I, 24.09.2019, 10 (VeeS)

- Naftasaaduse, põlevkiviõli, selle saaduse või biokütuse hoidla ehitamise ja kasutamise nõuded ning kuja täpsustatud ulatus

Lõhkematerjaliseadus, RT I, 21.06.2017, 1 (LMS)

- Lõhkematerjalilaole, lõhkematerjali ja pürotehnilise toote hoidmisele esitatavad nõuded
- Lõhkematerjalitehasele esitatavad nõuded

Seadme ohutuse seadus, RT I, 23.03.2015, 4 (SeOS)

- Küttegaasi kasutavale gaasipaigaldisele, selle ehitamisele ja gaasiseadme paigaldamisele ning gaasiballooni ladustamisele ja gaasianuma täitmisele esitatavad nõuded
- Auditi kohustusega seadmed ja nõuded auditile ning auditi tulemuste esitamisele

Tööstusheite seadus, RT I, 16.05.2013, 1 (THS)

Biotsiidiseadus, RT I 2009, 29, 174 (BS)

Õigusruumi ülevaade

Väetiseseadus, RT I 2003, 51, 352 (VäetS)

CLP-määrus (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1272/2008)

REACH-määrus (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1907/2006)

Biotsiidimäärus (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 528/2012)

Juhendi kättesaadavus

- Trükis
- Päästeameti koduleht:
<https://www.rescue.ee/et/kemikaalide-kaeitlemine-ja-hoiukohad>
 - [Juhend: kemikaali käitlemine ja hoiukohad](#)
 - [Tabel: ohtlike kemikaalide ühtesobivus](#)
 - [Küsimustik: ohutuse hindamine](#)
- Juhendis (trükis) kaks viga:
 - Lk 26-27 (Tabel 4. Ohtlike kemikaalide ühtesobivus), 4.2 ja 4.1 on vaja „Hoida eraldi“
 - Lk 53 kaks joonealust viidet puudu (81 ja 82)

Täna

Päästeala infotelefon 24 h - **1247**